

ט"ו אדר ב' ה'תשע"ו 25.3.16

מגזין מס' 373

שבת פרשת צו

קשר-שבועי מאת הרב יאיר קלב

החייב כספך

קרבן לשון התקרבות

תמליל בעיבוד קל משעורי הרב קלב

ועוד דקות... ויורד לו עוד אסימון, ועוד אסימון... והכי חשוב לדעת: כי אין לצפות לפתרונות של פלא ולקיצורי דרך של 'הוקוס פוקוס'. באשר אין תחליף לעבודה מסודרת כדי ליצור אפקט אדיר של בנייה מצטברת - "פרוטה לפרוטה מצטרפת לחשבון גדול".

אין הישגים (או פתרונות) ברי קיימא באופן של 'זבנג וגמרנו' בשום תחום. ובעומק העניין - דבר לא בא בחינם. ובפרט שמצד טבעו, אין האדם יודע להחזיק, להעריך ולשמר את מה שבא בקלות...

וכשהאדם משקיע בהתמדה (שאינה תלויה ברגעים של השראה) משאבים ומאמצים כנים בעניין כלשהו, נוצרת התקשרות בינו לבין הדבר. משום שאישיותו וכשרונותיו מפעפעים, חודרים ונמצאים בדבר שעוסק בו. וזאת בזכות מאבקו כנגד תנודות מצבי הרוח המשתנים.

יש ללמוד כיצד להתמיד. אין להיבהל מנפילות וקשיים כי כלל בסיסי הוא שאין התמדה ללא נסיגות ומשבירים. ואדרבה, כדברי חז"ל "אין אדם עומד על דברי תורה אלא אם כן נכשל בהם". ועוד יתירה מזו "שבע יפול צדיק וקם": יש לזכור תמיד כי כל נפילה היא צורך עליה, שכן אין הנפילה אלא קריסתן של התפיסה והמנטליות הקודמות לטובת צמיחת אמת חדשה, נעלה יותר...

כדי להתקרב לאמת (שנמצאת ממש 'מתחת לאף': אמיתת ענין הזוגיות, ההורות, הפרנסה וכדומה) עלי להקריב תמיד משהו ממני: את הנוחות האישית, הכדאיות, הראייה קצרת הטווח של האינטרסנט שבי - שאז, ורק אז, יכול אני להתקרב (קרבן לשון קירוב כל הכוחות והחושים) לאמיתת העניין.

לדוגמא: רואים מישהו מנגן ברמה גבוהה ונראה שהולך לו בקלות. אבל אין זה אלא רק למראית עין, וברור לנו כמה עמל וטירחה נדרשו לאיש עד שהגיע לרמתו זו... אין ספור תרגילים...! לפי ערך כניעת האדם בשעת התרגול, כך יזכה להיטיב ולשלוט בכלי נגינתו. ויש כאן דבר והיפוכו: קלילות הנגינה זורמתה כראוי מחירן גבוה - יש לשלם בדבר הכי יקר בעבורו, עלי להקריב את עצמי, לתת מאודי ומיטבי, וגם כשאין איש בסביבה.

צריך להזכיר לעצמי שוב ושוב: אמנם אינני מושלם, אבל צועד אני במגמה חיובית! ומתקדם אני כשגבי מופנה אל המטרה, בעוד פני (לשון פנימיות) פונים ונמשכים באופן טבעי להרגלים מן העבר. אשר זוהי משמעות הפסוק "מעט מעט אגרשנו" - כל חיי האדם הינם תהליך אחד ארוך של יציאת מצרים (לשון מיצרים).

מדובר בתהליך צמיחה של למידה, הפנמה ועיכול. תהליך בו מוסיף האדם עוד כלי ועוד כלי, ועוד עניין,

לוח שיסורים

"לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש..." (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש...

בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע אחד בלבד מידי יום חמישי בשעה 21:15 בדיוק! במושב חמד שבמרכז הארץ, על הכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה. השיעור גם משודר בזמן אמת בשידור חי באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com. התכנסות (כיבוד ושתייה קלה מ-20:30, תפילת ערבית בשעה 21:00) במושב חמד, רח' הזית 83 בבית הכנסת שבחצר משפחת שרעבי. לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144.

[בכניסה למושב חמד - ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית - לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר]

הסיפור השבועי

ביקורת פתע

בהלה גדולה אפפה את העיירה ויז'ניציה שברומניה. "הרוסים באים!", נשמעו הקריאות מכל עבר.

השנה היא ת"ש. ברית המועצות תבעה מרומניה את השליטה בחבלי הארץ בסרביה ובוקובינה, שלטענתה היו שייכים לה לפני מלחמת העולם הראשונה. לרומניה לא היתה ברירה אלא להיכנע לדרישה.

בעבור היהודים, תושבי האזורים האלה, זו היתה בשורה מרה. הכול ידעו על רדיפת היהדות בברית המועצות, והם מיהרו לעזוב את בתיהם ואת רכושם ולברוח לתוככי רומניה.

בין הנמלטים היה גם רבי אליעזר מוויז'ניץ, ה'דמשק אליעזר'. הוא שם את פעמיו לעבר העיר טמישבר, והתקבל בה בכבוד ובהערצה. אלא שהשמחה היתה מוקדמת מדי.

באותה עת קמה ברומניה התנועה הנאצית. האווירה הורעלה בשנאת ישראל. פקידי שלטון רבים ביקשו להרע ליהודים. יום אחד הגיעו גם אל רבי אליעזר מוויז'ניץ.

הרבי הואשם – לא פחות – בריגול. מאחר שבא מאזור הנתון לשליטת רוסיה, ודאי מרגל הוא. כל הניסיונות להכחיש את ההאשמה המגוחכת נפלו על אוזניים ערלות. השלטונות החליטו לגרש את הצדיק לכפר קימפל שבהרי הקרפטים.

החסידים נחרדו. זה היה מקום נידח, שתושביו איכרים גסים. שום יהודי לא התגורר בו. כיצד ישרוד שם הצדיק? עשו החסידים כל שבכחם כדי להעביר את רוע הגזרה, אך ללא הועיל.

הגיע יום הגירוש. אל ביתו של רבי אליעזר בא שוטר

חמוש כדי ללוותו במסעו הארוך. מקורביו לא אמרו נואש, ובטרם נפרדו ממנו טלפנו לראש הקהילה היהודית בעיר דְּוֹה, שבה היתה הרכבת אמורה לעצור לזמן מה. "אעשה כל שביכולתי לסייע לרבי", הבטיח ראש הקהילה. בדווה פעל מרכז רפואי ממשלתי, שמנהלו היה נוצרי ושמו ד"ר קאבה. הלה היה מיודד עם ראש הקהילה היהודית, והאחרון ביקש את עזרתו בהצלת הרבי. כששמע הרופא שמדובר ברדיפה של אדם קדוש, ניאות להירתם למשימה. מוחו הגה תכנית מבריקה...

הרכבת נעצרה. אל קרונו של רבי אליעזר עלו שלושה אנשים. כשפגשו את השוטר המלווה הניחו בכף ידו סכום כסף. "אינני יכול לשחררו", לחש השוטר. "לא ביקשנו זאת ממך", השיבו לו השלושה.

הם ניגשו אל רבי אליעזר, תפסוהו בזריזות והפילוהו ארצה. "הצילו! אדם התעלף!", החלו לצעוק. מהומה קמה בקרון. 'במקרה' חנה אמבולנס ליד התחנה. הצוות שבו מיהר לעבר הקרון. הרופא הבכיר שטיפל ברב היה מנהל המרכז הרפואי. הוא מיהר להכין לרבי טופס אשפוז, ומסרו לידי השוטר המלווה. בתוך דקות כבר שוכן הרבי בחדרו שבמרכז הרפואי.

השמועה על הרבי הגדול המאושפז בעיר פשטה בקרב התושבים היהודים. רבים באו להתברך מפי הצדיק.

אולם לפתע אחזה חרדה את צוות המרכז הרפואי. הם נתבשרו כי פרופסור מטעם משרד הבריאות בדרכו למקום לביקורת פתע.

הד"ר קאבה נבהל. הפרופסור נודע כאדם קפדן, השופט בחומרה כל ליקוי. מנהלי מרכזים רפואיים רבים שילמו

רק כעבור זמן רב נפרד מהצדיק, כשהוא פונה אל הד"ר קאבה ומבקשו להעניק לרבי את מלוא היחס שהוא ראוי לו. מאותו רגע חל מפנה בהתנהגותו של הפרופסור. הוא כבר לא נראה חורש רע, אלא היה מחוייך וקשוב. סיכום הביקור היה חיובי, והפרופסור שיבח את המקום ואת מנהלו.

באווירה הידידותית שנוצרה תהה הד"ר לפשר יחסו של הפרופסור לרבי.

"בילדותי", סיפר הפרופסור, "הייתי ילד מופרע. לא למדתי בבית הספר, אלא עסקתי בתגרות ובמעשי קונדס. יום אחד לקחני אבי לעיירה ויז'ניציה, אל הרבי הנמצא כאן, שיברכני. הרבי שאלני באיזה מקצוע רצוני לעסוק בבגרותי. עניתי לרבי שאיני חפץ ללמוד מקצוע.

"הרבי דיבר על לבי. השבתי שאין בי סבלנות להשקיע בלימודים. הרבי ענה: 'אם תבטיח לי שלעולם לא תפגע ביהודי – אמליץ לך ללמוד רפואה ומבטיחך אני שתצליח בלימודיך'. וכך היה... ובכן, האם לא אעשה למען הרבי כל שביכולתי?".

(על-פי 'והיו מספרים')

(מתוך העלון השבועי **שיחת השבוע** (ת"ת

במשרתם בעקבות ביקורות שלו. יום קודם לכן ערך ביקורת בעיר אחרת, מצא כשלים קלים, אך חולל מהומה רבתי והורה לעצור את מנהל המרכז הרפואי.

הד"ר קאבה ידע כי שהייתו של הצדיק במקום תעמוד לו לרועץ, שכן בביקורת יתגלה שהחולה אינו סובל משום מחלה. רק אחרי מסכת תחנונים והפצרות ניאות להסתכן ולהשאיר את הרבי בחסותו.

משלחת הביקורת הממשלתית הגיעה. כל החששות התאמתו. הפרופסור העצים כל ליקוי לממדים חמורים והשתלח בכעס בד"ר קאבה ובצוותו. נראה היה כי החליט מראש להפליל את המרכז הרפואי.

ד"ר קאבה כבר התחרט עמוקות על שהסכים להשאיר את הצדיק. היה ברור לו איך יגיב המבקר כשיראה את הרבי המתחזה לחולה.

הפרופסור נכנס לחדרו של הרבי, העיף מבט לעבר החולה, ולפתע קפא על עמדו. כעבור רגע ניתק ממלוויו ורץ אל הצדיק, כשהוא מחבקו ונופל על צווארו בהתרגשות. סבר פניו השתנה באחת, והוא שוחח עם הרבי בשמחה גלויה, כאילו היה מכר ותיק.

”זאת התורה אדם” (במדבר יט' ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב-’נגלה’) ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה-’נסתר’). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי ’נגלה’, ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת צו

שכאשר נאבד או נפסל הקרבן במומו, לא ניתן להקריב קרבן בתמורתו. גם קרבן זה נשחט בצפון העזרה ודמו נזרק סביב לקרנות המזבח. לאחר הקרבת חלק מאבריו הפנימיים, נאכלת יתרת בשר קרבן האשם בעזרה ע”י הכהנים הטהורים חברי אותו המשמר.

זכויות הכהנים בקרבנות

התורה מונה כמה מזכויות הכהנים בקרבנות. קרבן העולה נשרף כולו על המזבח, למעט עורו המופשט קודם ההקרבה. המנחות נאכלות ע”י בני בית האב שמקריבים באותו יום.

דיני קרבן השלמים

אדם שניצל בדרך נס ממוות או שהיה במצב של סכנת חיים, יביא קרבן שלמים הנקרא ’תודה’ ומנחות. הכהן מקבל חלק מהמנחות וכן את החזה והשוק מהבשר. יתרת בשר הקרבן ויתרת המנחות נאכלים על ידי הבעלים ביום ההקרבה ובלילה שלאחריו.

כאשר קרבן השלמים אינו קשור ב’תודה’ ומנחות אלא מוקרב כנדר או כנדבה, אזי זמן אכילתו גם ביום שלמחרת ההקרבה. התורה אוסרת לאכול מהבשר לאחר הזמן המותר וכן מהבשר שבא במגע עם דבר טמא, כל אלה יישרפו.

איסור אכילת חלב ודם

התורה אוסרת את אכילת חלב הבהמות, וכן את דמן (ודם העופות).

דיני עבודת הכהנים על המזבח

התורה מונה כמה דינים וענינים הקשורים בעבודת הכהנים על המזבח: סדר מערכות העצים והאש, זמנים המותרים להקרבה, הפרשת דשן הקרבנות והאפר מן המזבח, וחובת יקידת אש תמיד על המזבח.

דיני קרבן המנחה

התורה מלמדת כלל במנחות, לפיו תמיד תהיה המנחה בלולה בשמן ולבונה. לאחר הקטרת הקומץ והלבונה, מותרת אכילת המנחה לכהנים טהורים. אין לאפות את המנחה, והיא נאכלת אך ורק כמצות (ללא התפחת הבצק וחימוצו).

דיני מנחת הכהנים

כהן העובד לראשונה מביא מנחה, הנשרפת כליל על המזבח, לציון חנוכת (תחילת) עבודתו. מנחת הכהן הגדול, עשירית איפה סולת מטוגנת בשמן, מחציתה יביא בבקר ומחציתה בערב. לאחר שהסולת מטוגנת במחבת עם שמן, פותתים את הבצק המטוגן לפתיתים. מנחה זו מקריב הכהן הגדול מידי יום.

דיני קרבן החטאת

החטאת נשחטת, כמו העולה, בצפון העזרה ויש בה דיני קדושה מיוחדים. לאחר הקרבת חלק מאיבריה הפנימיים, נאכלת יתרת בשרה בטהרה ע”י הכהנים.

דיני קרבן האשם

האשם מוגדר קודש קודשים, ומשמעות הדבר היא

דינים נוספים לקרבן השלמים

התורה מלמדת כמה דינים נוספים בנוגע לקרבן השלמים, את דרך הקרבתו וכן את זכויות האכילה המתחלקות בין הכהנים לבעלים.

מינוי הכהנים ומשיחתם

הקב"ה מצוה את משה למנות את אהרן ובניו הכהנים ולקדשם לעיני כל ישראל. לשם כך עליו להבדילם מיתר העם, ליטול את בגדי הכהונה המיוחדים, את שמן המשחה ואת קרבנות הכהנים: פר החטאת, שני האילים וסל המצות. משה עושה כמצות ה' ומכנס את בני ישראל אל מול אוהל מועד. לעיניהם הוא מלביש את אהרן בבגדי הכהן הגדול על שמונת חלקיו, ומושח בשמן המשכן וכל כליו וכן את אהרן. גם את בני אהרן הכהנים מלביש משה לעיני העם בארבעת בגדי הכהן ההדיוט (הרגיל).

משה לוקח את פר החטאת ומביאו לפני אהרן ובניו. לאחר שהכהנים סומכים את ידיהם על ראש הקרבן,

נשחט הפר ומשה מזה מדמו על קרנות המזבח. אברי הפר הפנימיים מוקרבים על גבי המזבח. לאחר מכן, באותו אופן עושה משה גם עם שני האילים. מדמו של אחד האילים מושח משה, על פי ציווי ה', את אוזנם הימנית של הכהנים וכן את בוהן ידם הימנית ובוהן רגלם הימנית. אהרן ובניו מניפים לה' את החלקים שיוקרבו על המזבח: חלת מצה, חלת שמן, רקיק אחד וכן החלבים ושוק הימין. לאחר התנופה מוקטרים כל אלה על גבי המזבח.

משה מקדש את אהרן ובניו על ידי הזאה משמן המשחה ומדם המזבח עליהם ועל בגדיהם. לאחר מכן מצטווים הכהנים לבשל בפתח אוהל מועד את הבשר שלא הוקרב ולאוכלו במקום. כמו כן, להשלמת התקדשותם, מצטווים הם להישאר באוהל מועד שבעה ימים רצופים הנקראים 'שבעת ימי המילואים'.

למסור גם את ההנאה לקב"ה

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

"זאת תורת העולה" (ויקרא ו', ב')

ידועים דברי הרמב"ן, שבשעה שאדם מביא קרבן עליו לחשוב, שכל הפעולות שנעשות עתה בקרבן היו צריכות, בעצם, להיעשות בו עצמו, אלא שהקב"ה, בחסדיו, העבירן לבהמה.

המשמעות הרעיונית של קרבן היא, שהאדם צריך 'לזבוח' את נפשו הבהמית לקב"ה, ולמצוא בתוך עצמו אותם שלבי הקרבה שמתבצעים בקרבן. מכאן, שכל נושא שקיים בעבודת הקרבנות, קיים גם בנפש האדם. להמחשת רעיון זה ניטול נושא אחד שנדון בפרשתנו.

על הפסוק "זאת תורת העולה... כל הלילה", אומר רש"י: "בא ללמד על הקטר חלבים ואיברים שיהא כשר כל הלילה". הזמן הנכון להקטרתם הוא ביום, אך אם משום מה לא הוקטרו החלבים והאיברים ביום, אפשר להקטירם גם בלילה.

הלכה נוספת: הכהנים רשאים לאכול את חלקם רק לאחר שהוקטרו החלבים על גבי המזבח.

תענוג ממצוה

עתה נראה כיצד מיתרגמות הלכות אלה בעבודה הרוחנית נפשית של כל אדם.

המצוות. שם ישנו החשש העיקרי שאדם ישמור את התענוג לעצמו ולא ימסרנו לקב"ה. ודאי שצריך לעבוד את ה' ולעסוק בתורה ובמצוות מתוך שמחה ועונג; אבל השמחה והעונג צריכים להיות רק משום היותם ציוויי הקב"ה, ולא משום שהדברים הללו מוצאים חן בעיניו של האדם ומענגים אותו. יהודי צריך ללמוד תורה – כי היא תורת ה'; עליו לקיים מצוה – כי בכך הוא מקשר את נפשו עם הקב"ה.

לחתור לאמת

כאשר התענוג מוקרב לה', נמנעות גם טעויות אפשריות. יהודי שמחדש חידוש בתורה, וחש הנאה מחידושו, עלול להתקשות לוותר עליו כשיגלה שאינו נכון. התענוג האישי שיש לו מהחידוש שהצליח לחדש בתורה, יטה את שכלו ודעתו ויקשה עליו להודות בטעות.

אבל כאשר הוא מוסר את הנאתו לקב"ה וכל מטרתו בלימוד התורה ובקיום המצוות היא לעבוד את בוראו ולמלא את רצונו, תהיה האמת נר לרגליו ומגמתו תהיה רק לכוון לאמיתה של תורה.

(מעובד מתוך הספר "שלחן שבת",
על פי 'ליקוטי שיחות' כרך ג')

חלב ושומן מסמלים את כח התענוג של האדם. אומרת לנו התורה: "כל חלב – לה". יהודי חייב להפנות את כח התענוג שלו לקב"ה בלבד. השמחה של יהודי והתענוג של יהודי צריכים להיות רק בדברים שקשורים בקב"ה, בתורתו ובמצוותיו.

יכול אדם לחשוב, שהדברים אמורים רק על תענוגות העולם, שכאשר הוא אוכל ושותה ועושה את שאר צורכי גופו, לא יעשה זאת בגלל התענוג הגשמי; ואילו בכל הקשור לתענוג רוחני, תענוג מדברי תורה וקדושה – אין סיבה שלא יתענג מהדברים הללו.

אומרת התורה: לא! גם את החלבים של הקרבנות, התענוג שבדברי הקדושה, צריך להקריב לה', וכל עוד לא הועלו לקרבן, אי אפשר לאכול מבושר הזבח.

לא שמחה אישית

נוסף על כך אומרת התורה, כי הזמן העיקרי להקטרת החלבים הוא דוקא ביום. יום – אור – מסמל מצב שבו עסוקים ב"נר מצוה ותורה אור". לילה – רומז לזמן שבו עסוקים בדברים האישיים.

מורה כאן התורה, שהחיוב על מסירת התענוג לה' חל בעיקר ביום – בעיסוקים של לימוד התורה וקיום

חסידות על הפרשה

צו

אם אין מזדרזים, נכנסת עצלות

צו את אהרן (ו,ב)

אין צו אלא לשון זירוז מיד ולדורות(רש"י)

"אין צו אלא לשון זירוז" – כללות עבודתו של האדם לקונו צריכה להיות מתוך זריזות, הנמשכת מן השמחה והתשוקה לקיים את רצון הבורא. "מיד" – מצוה הבאה

לידך אל תחמיצנה, אלא יש לקיימה מיד, ללא דחיות. "ולדורות" – הקיום אינו חד פעמי, אלא נמשך עד סוף כל הדורות. ובשני מובנים: א. פעולה זו מניבה פירות ופירי פירות עד סוף כל הדורות; ב. הפעולה עצמה היא תמידית, ובלשון הידוע – 'פעולה נמשכת'.

(מהתוועדות שבת קודש פרשת צו תשמ"ג, תענית אסתר תשמ"ז)

בקרו אותנו באתר החדש

www.tanyaor.com

וגם ביו-טיוב ובפייסבוק:

בלוגים מצולמים וניגונים (באיכות HD)

עודה ראשונה לנפש

ספר התנ"ך

שבת שלום!!!

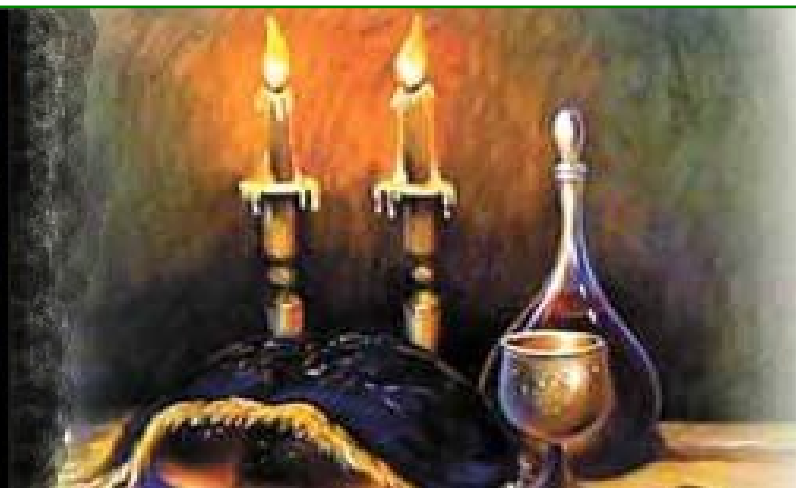
ליקוט, רעיונות, כתיבה ועימוד: חי דמארי
כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו

tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון קי"ז)
19:32	18:18	י-ם
19:34	18:34	ת"א
19:33	18:25	חיפה
19:34	18:36	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, ליזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון